

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1806/2023
10.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Гавра Димитријевић, адвокат из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа „Градско зеленило“ Нови Сад, чији су пуномоћници Биљана Пантић Пиља и Ивана Сулоцки Радојев, адвокати из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3245/22 од 01.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 10.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3245/22 од 01.03.2023. године у преиначујућем делу о главној ствари и парничним трошковима.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 275/21 од 23.05.2022. године, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцима АА из ... и ББ из ..., на име мање исплаћене основне зараде за период од децембра 2017. године закључно са новембром 2020. године, исплати појединачно опредељене месечне износе, са законском затезном каматом почев од сваког 16. у наредном месецу, док је преостали део тужбеног захтева тужилаца на име законске затезне камате на досуђене износе мање исплаћене основне зараде за сваки месец спорног периода, и то за период од 15. до 16. у текућем месецу за сваки претходни месец, као и део тужбеног захтева којим су тражили да се обавезе тужени да им на име мање исплаћене основне зараде за јануар 2021. године исплати, и то тужиоцу АА износ од 995,83 динара и тужиоцу ББ износ од 1.565,56 динара, са законском затезном каматом почев од 15.02.2021. године до исплате, одбијен. Тужени је обавезан да тужиоцима накнади парничне трошкове у износу од 128.257,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3245/22 од 01.03.2023. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 275/21 од 23.05.2022. године, тако што се одбија:

- захтев тужиоца АА да му тужени за период од 01.12.2017. године до 30.11.2020. године исплати: 1) разлику између исплаћене и припадајуће преко износа од 8.519,76 динара са затезном каматом на појединачне месечне износе ближе наведене у овом делу изреке од 16. у следећем месецу до исплате и 2) разлику зараде за месеце ближе одређене у овом делу изреке са затезном каматом од 16. у следећем месецу до исплате и

- захтев тужиоца ББ да му тужени за период од 01.12.2017. године до 30.11.2020. године исплати: 1) разлику између исплаћене и припадајуће преко износа од 8.721,18 динара са затезном каматом на појединачне месечне износе ближе наведене у овом делу изреке од 16. у следећем месецу до исплате и 2) разлику зараде за месеце ближе одређене у овом делу изреке са затезном каматом од 16. у следећем месецу до исплате. Ставом другим изреке, делимично је преиначено решење о трошковима поступка, тако што је обијен захтев тужилаца за накнаду трошкова поступка преко износа од 15.822,50 динара са затезном каматом од извршности до исплате. Ставом трећим изреке, одбијене су жалба туженог у преосталом делу и жалба тужилаца у целости и потврђена првостепена пресуда. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужиоци да туженом накнаде трошкове другостепеног поступка у износу од на име трошкова жалбеног поступка исплате износ од 41.338,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је преиначена првостепена пресуда, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и битне повреде правила поступка.

Тужени је доставио одговор на ревизију, у коме је поставио захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23 – други закон) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а повреда из члана 374. став 2. тачка 12) ЗПП на коју се ревизијом указује, по члану 407. став 1. ЗПП, не представља разлог због кога се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у спорном временском периоду били запослени код туженог, корисника јавних средстава, на радном месту Тужени је у складу са законском обавезом приликом израде Програма пословања планирао исплату зараде и накнаде за регрес на месечном нивоу, али почев од 2014. године реализација трошења средстава није била у складу са овим Програмом. У току 2018. и 2019. године тужени је имао већи број запослених од броја предвиђеног општим актима, док је у току 2020. године број запослених био мањи. У временском периоду од 2015. до 2019. године тужени је исплатио запосленима већи износ по основу зарада од износа одобреног Програмом пословања, из разлога што је у том периоду имао већи број запослених, а на име зарада коришћена су и средства за регрес. Регрес није исплаћиван за године за које је припадао, већ наредних година у деловима. Тужиоци захтевају исплату разлике између припадајуће и исплаћене зараде у спорном периоду.

Првостепени суд тужиоцу АА досуђује укупан износ од 79.412,32 динара и тужиоцу ББ износ од 80.779,43 динара применом цене рада спрам планиране масе средстава и реализоване масе зарада, те утврђене разлике од 762.544,00 динара и просечне зараде од 1.794.852,00 динара за 27 више запослених у октобру 2014. године у односу на Програм пословања, што чини разлику од 2.557.396,00 динара на дан

ступања на снагу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата.

Другостепени суд не прихвата овакав обрачун, налазећи да се не могу узети у обзир износи који су исплаћени за 27 више запослених од планираних Програмом. Сви запослени код туженог су имали право на зараду у складу са општим актима и законом, па се на утврђена права на неисплаћену разлику у висини расположивих а неисплаћених средстава за октобар 2014. године од 762.544,00 динара не може додати оно што је исплаћено прекобројним запосленима код туженог. Спрам неискоришћених средстава за октобар месец 2014. године, за спорни временски период постоји разлика зараде која није исплаћена тужиоцу АА у висини од 8.519,76 динара и тужиоцу ББ у висини од 8.721,18 динара, па другостепени суд тужбени захтев преко наведених износа одбија као неоснован.

По оцени Врховног касционог суда, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право.

По одредбама чланова 104, 105. – 107. и 110. Закона о раду, тужиоцима припада одговарајућа зарада у складу са законом, општим актима и уговорима о раду.

Тужени је у складу са одредбама чланова 1, 4. и 5. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ бр. 116/14) од 01.11.2014. године био у обавези да основице за обрачун и исплату плата умањи за 10%, те му је било забрањено да повећава основице, коефицијенте и друге елементе, односно уводи нове елементе на основу којих се повећава износ плата и других сталних примања.

Одредбом члана 62. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“ бр. 15/2016 и 88/2019) је прописано да уколико у јавном предузећу до почетка календарске године није донет годишњи, односно трогодишњи програм пословања, до доношења тог програма зараде се обрачунавају и исплаћују на начин и под условима утврђеним годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за претходну годину.

По Посебном колективном уговору за јавна предузећа Града Новог Сада и Колективном уговору туженог од 05.01.2016. године запослени имају право на одговарајућу зараду са полазиштем на вредност радног часа, која се за све запослене утврђује за текући месец на основу планираних средстава за исплату зарада за одговарајући месец. Утврђена вредност радног часа може се променити у складу са измењеним околностима, о чему послодавац и синдикат код послодавца закључују споразум.

Имајући у виду наведени материјалноправни оквир, тужиоцима је правилно другостепеном пресудом призната разлика зарада обрачуната са полазиштем на масу средстава која је туженом одобрена Програмом пословања за зараде, а која је требала бити основица за обрачун вредност радног часа и тужиоцима исплаћена зарада.

Врховни суд не прихвата наводе ревизије да је незаконитост туженог у располагању средствима зарада требало санкционисати тако, што би се тужиоцима признала разлика која за основ обрачуна има и исплаћене зараде прекобројним запосленима. Наиме, утврђено је да су за исплату зарада у спорном периоду ненаменски коришћена и средства за регрес, као и да су право на регрес сви запослени остварили наредних година. Дакле, сви запослени, па и тужиоци остварили су износе по основу зарада, који су резултат утврђеног незаконитог и ненаменског располагања средствима одобрених Програмом пословања, па је другостепени суд одлуку правилно засновао на обрачуну који за полазиште има законито запошљавање и располагање одобреним средствима.

Одлука о трошковима поступка донета је у складу са одредбама чланова 165. став 2, 153. став 2. и 154. ЗПП, спрам успеха странака у поступку, па су ревизијски наводи и у овом делу по оцени Врховног суда неосновани.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Како састав одговора на ревизију није трошак који је неопходан за вођење парничног поступка, то је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, о чему је одлучено у ставу другом изреке пресуде, у складу са чланом 165. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић